

Röd gumspapegoja (*Pionus sp.*)

Lämplighet

Röd gumspapegojan är en förhållandevis tystlåten papegoja jämfört med andra papegojor (så som t ex amasonpapegojor). Den är intelligent och ganska lugn som är lätt att få tam och föredrar att klättra framför att flyga. Den bör inte lämnas ensam mer än fyra timmar per dag. Det finns åtta olika arter av rödgumspapegojor så man bör läsa på om de olika arterna innan inköpet. Har man sedan tidigare erfarenhet av fåglar och vill lägga ner mycket tid varje dag så länge den lever är det en underbar fågel. Är man inte beredd att göra det bör man inte köpa fågeln den då den kommer att må mycket dåligt.

Ursprung

Röd gumspapegojan kommer från olika tropiska och subtropiska områden i Sydamerika där den lever i flock.

Utseende

Röd gumspapegojan har en bastant kroppsbyggnad med kort stjärt och vars längd varierar mellan 20-29 cm. Den finns i olika teckningar så som t ex blått huvud och vit panna.

Foder

Som bas ges dagligen en god pelletsblandning kompletterat med frukt och grönt. Då rödgumspapegojan lätt får A-vitaminbrist bör man välja A-vitaminrika frukt och grönsaker såsom t ex morötter, broccoli och papaya. Ges en näringsriktig foderstat behöver man ej ge vitaminer. Tänk på att inte ge din fågel choklad, koffein eller alkohol. Avokado är dödligt giftigt för fåglar.

Ljus

Papegojor kan lida av kalkbrist trots att de får tillräckligt med kalk i kosten. För att tillgodogöra sig kalk måste papegojan ha vitamin D. Vitamin D tillgodogör sig fågeln via UV-ljus som den får från solen eller speciella lysrör som finns speciellt för fåglar. Dessa bytes ut varje år då de avtar i styrka. De bör sitta cirka 40 cm från den plats där papegojan tillbringar merparten av sin tid. Det bästa är dock om papegojan får ofiltrerat solljus (ej genom glas) på sig.

Buren

Buren kan aldrig bli för stor och bör vara av kraftigt galler. Buren bör stå mot en vägg och ljus, dock ej i direkt solsken. Många av de burar som finns att köpa är väldigt höga, vilket lurar köparen att tro att det är en stor bur. Volymmässigt stämmer det, men inte utrymmesmässigt. En fågel behöver utrymme vågrätt, inte i höjdled då den inte flyger ner och upp utan fram och tillbaka. Enligt Jordbruksverkets föreskrifter ska rödgumspapegojor som är över 26 cm långa ha en bur som minst är 1,2 x 0,7 m och 0,8 m hög, något mindre bur om de är under 26 cm långa. Inred buren med olika tjocka naturgrenar av lövträd. Lägg tidningar eller träflis på botten. Det bör finnas flera mat- och vattenskålar som placeras så att fågeln inte kan bajsas i dem. Leksaker och grenar att gnaga på bör alltid finnas.

Handhavande

Om rödgumpspapegojan inte är tam och den måste fångas, använd en handduk och lägg över fågeln. Ta ett försiktigt men bestämt grepp bakifrån om fågelns huvud och undernäbb. Håll om fågelns hela kropp löst men ändå bestämt, kläm ej över bröstkorgen då fågeln andas med hela kroppen.

Hemkomsten

Om en ung rödgumpspapegoja inköpts ska den kunna äta själv innan hemkomsten. Låt den själv klättra ur transportburen och in i buren som förberetts med mat och vatten. Låt fågeln sitta i lugn och ro första dygnet. Närma er buren försiktigt, småpratande och med lugna rörelser. Om fågeln inte äter och dricker andra dagen, kontakta säljaren. En svag nattlampa hjälper fågeln att orientera sig.

Skötsel

Mat, frukt och grönt och vatten byts dagligen, oftare om det är förorenat. Rengör mat och vattenskålar dagligen och bur och sittpinnar en gång i veckan. Ta bort bajs och matrester från botten dagligen då det annars bildas bakterier. Rödgumpspapegojan kommer från ett fuktigt klimat och bör duschas flera gånger i veckan för att må bra. Då fåglar är mycket känslig för luftföroreningar ska man ej röka inomhus.

Sjukdom

Blir rödgumpspapegojan sjuk är det ofta på grund av omgivningen och foderrelaterade sjukdomar. Den drabbas lätt av svamp i krävan och av inälvsmask. Det är därför mycket viktigt att vara noga med hygien i buren och framför allt runt matplatsen. Tror du att din fågel är sjuk, kontakta din veterinär omedelbart då sjukdomsförloppet ofta är mycket snabbt. Tänk på ordspråket ”Den dagen din fågel verkar sjuk, är den dagen den dör”. Tecken på sjukdom är ändrat beteende, matvägran, andfådd, uppburrad fjäderdräkt, matta och trötta (ovala) ögon. I väntan på veterinärbesök, placera din fågel i ett fuktigt uppvärmt rum ca 30 grader. Använd inte värmelampa, då det punktvis kan bli för varmt. Ett bra sätt att hålla koll på sin fågel är att väga den en gång i veckan. Minskar den mer än 10% i vikt bör veterinär uppsökas.

Litteratur

The practical Pionus, Pet Pionus Parrots av Russ Shade.

Pionus Parrots: A Complete Guide av Roger Sweeney

Pionus Parrots av John o Pat Stoodley

Pionus Parrots av Rosemary Low

Tamfågel.se